

Invånarinitiativ – Öppnande av yrkesskola i Lovisa

BN 25.02.2026 § 17

Beredning

bildningsdirektör Kirsi Kinnunen, tfn 0440 555 250

I tjänsten Invånarinitiativ.fi publicerades 12.1.2026 ett initiativ som föreslår att en yrkesläroanstalt öppnas i Lovisa för att förstärka ortens dragningskraft och locka unga personer. Initiativet har tillställts staden för behandling enligt kommunallagen.

Lagstiftning och behörighet

Det föreskrivs om anordnande av yrkesutbildning i lagen om yrkesutbildning (531/2017). För att ordna examina och utbildning krävs det ett av Undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd att ordna examina och utbildning.

Lovisa stad är inte anordnare av yrkesutbildning. Inrättandet av en ny yrkesläroanstalt är således inte enbart en fråga för kommunen att besluta om, utan förutsätter ett nationellt tillståndsförfarande samt en utbildningsanordnareorganisation. I lagen om yrkesutbildning (531/2017) nämns som förutsättningar för beviljande av anordnartillstånd (§ 28) att examina och utbildning behöver ordnas med tanke på de riksomfattande och regionala kompetensbehoven samt utbudet av examina och utbildning. Den sökande ska med tanke på fullgörandet av den uppgift som ansökan gäller ha behövligt kunnande och tillräckligt samarbete med arbets- och näringslivet samt ekonomiska och operativa förutsättningar att på ett ändamålsenligt sätt ordna examina och utbildning i enlighet med denna uppgift. Vid bedömningen av förutsättningarna beaktas verksamhetens kvalitet, effektivitet och resultat.

Bedömning

Tillgången till yrkesutbildning har betydelse för de ungas utbildningsvägar, tillgången på kompetent arbetskraft och regionens utveckling. Anordnande av utbildning förutsätter ett tillräckligt studerandeunderlag, hållbar finansiering, ändamålsenliga lokallösningar och ett fungerande samarbete med arbets- och näringslivet. Befolkningsutvecklingen i Lovisa och utbildningen på andra stadiet i Nyland som helhet är centrala bedömningsfaktorer.

Genomförandalternativen kan inkludera samarbete med befintliga utbildningsanordnare, till exempel genom filial- eller satellitmodeller.

I Lovisa fanns det vilja att pröva en ny slags modell under läsåret 2023–2024. Nämnden för fostran och bildning (NFB 22.03.2023 § 29) godkände att en ny modell för yrkesutbildning genomförs i Lovisa under läsåret 2023–2024.

Målet med den planerade modellen var att en Lovisabo som studerar vid sektorsövergripande yrkesläroanstalten Careeria inte skulle pendla mellan Lovisa och Borgå under sitt första studieår, utan att en yrkeslärare vid Careeria skulle besöka Lovisa ungefär två gånger i veckan och att en lärare i de gemensamma ämnena skulle besöka Lovisa ungefär två gånger i veckan. En dag i veckan skulle bestå av distansstudier.

Denna modell för yrkesutbildning förutsatte att Lovisa stad kostnadsfritt skulle ställa en sådan lokal som motsvarar ett klassrum till Careerias förfogande under perioden 10.8.2023–31.5.2024. Ett klassrum i Lovisa Gymnasium hade funnits till förfogande för detta ändamål. Östra Nylands välfärdsområde skulle ha ansvarat för elevhälsotjänsterna, Careeria för måltiderna samt för städkostnader, undervisningskostnader och materialkostnader. Modellen genomfördes emellertid aldrig på grund av att Careeria övervägde frågan på nytt: Careeria strävade i stället efter att ha verksamhet i företagslokaler, inledde utbildningar för invandrare och satsade mer på läroavtalsutbildningar.

Bildningsväsendet i Lovisa stad följer utvecklingen av utbildningen på andra stadiet och samarbetar med regionala utbildningsanordnare.

Föredragning

Bildningsdirektör Kirsi Kinnunen

Förslag

Bildningsnämnden

1. antecknar invånarinitiativet för kännedom

2. konstaterar att inrättandet av en yrkesläroanstalt förutsätter anordnartillstånd från Undervisnings- och kulturministeriet och kan inte enbart bestämmas av kommunen

3. beslutar föreslå stadsstyrelsen att möjligheterna att genomföra yrkesutbildning i Lovisa utreds som en gemensam beredning mellan förvaltningsenheterna före 31.5.2027

4. föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att initiativet konstateras vara slutbehandlat.

Behandling

Ordförande Kerstin Häggblom lade fram ett ändringsförslag och föreslog att punkt 3 i förslaget ändras enligt följande:

3. beslutar föreslå stadsstyrelsen att intresset bland lokala aktörer att genomföra yrkesutbildning i Lovisa utreds som en gemensam beredning mellan förvaltningsenheterna före 31.7.2027.

Nämnden understödde ordförandens ändringsförslag enhälligt.

Beslut

Bildningsnämnden beslutade

1. anteckna invånarinitiativet för kännedom

2. konstatera att inrättandet av en yrkesläroanstalt förutsätter anordnartillstånd från Undervisnings- och kulturministeriet och kan inte enbart bestämmas av kommunen

3. föreslå stadsstyrelsen att intresset bland lokala aktörer att genomföra yrkesutbildning i Lovisa utreds som en gemensam beredning mellan förvaltningsenheterna före 31.5.2027

4. föreslå stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att initiativet konstateras vara slutbehandlat.

Bilaga
Öppnande av yrkesskola i Lovisa, Invånarinitiativ

Föredragning	Stadsdirektör Tomas Björkroth
Förslag	Stadsstyrelsen beslutar att intresset bland lokala aktörer att genomföra yrkesutbildning i Lovisa utreds som en gemensam beredning mellan förvaltningsenheterna före 31.5.2027 Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att initiativet konstateras vara slutbehandlat.
Behandling	Arja Isotalo gjorde understödd av Mia Heijnsbroek-Wirén gällande utgångsförslaget ett ändringsförslag med följande innehåll: Stadsstyrelsen konstaterar att lokala aktörers intresse av att genomföra yrkesutbildning i Lovisa redde ut mot slutet av föregående fullmäktigeperiod. Stadsstyrelsen konstaterar däremot att staden i intensiv interaktion med olika läroanstalter och näringslivet ska utveckla utbildningens lösningar så att studier som motsvarar arbetslivets och nejdens behov främjas. Med flexibla utbildningsmodeller kan man förstärka utbildningens tillgänglighet och åtkomst i Lovisa. Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att initiativet konstateras vara slutbehandlat. Ordförande frågade om ändringsförslaget kan godkännas enhälligt. Stadsstyrelsen godkände förslaget enhälligt.
Beslut	Stadsstyrelsen beslutade 1. konstatera att lokala aktörers intresse av att genomföra yrkesutbildning i Lovisa redde ut mot slutet av föregående fullmäktigeperiod 2. konstatera att staden i intensiv interaktion med olika läroanstalter och näringslivet ska utveckla utbildningens lösningar så att studier som motsvarar arbetslivets och nejdens behov främjas. Med flexibla utbildningsmodeller kan man förstärka utbildningens tillgänglighet och åtkomst i Lovisa 3. föreslå stadsfullmäktige att initiativet konstateras vara slutbehandlat.